

L'AMIC DEL POBLE

Núm. 17—Any II

Girona, 9 d'Agost de 1932

Preu: 10 cts.

REDACCIO I ADMINISTRACIO: FORÇA, 6, 1.er

L'Engany dels obrers

La gran desgràcia dels veritables obrers i camperols de Catalunya, ha estat l'engany amb què s'han deixat seduir per anarquistes i revolucionaris. Captivats amb promeses impossibles de realitzar i atíats amb l'odi contra la religió i la societat, han omplert llurs rengleres i seguit llurs interessades directives. I què hi han guanyat? Quins beneficis n'han reportat?

Què us donen ara de present? Res. Només que promeses... per a més endavant... Promeses que vindrà la redempció de l'obrer... que vindrà una nova era de felicitat en què la societat es constituirà d'una manera més equitativa i que la humanitat seguirà la seva ruta per nous viarans!

Tot això és pura farsa! L'assaig, ben incomplet encara, fet fins el present a Rússia, a ningú no entusiasma ja, perquè és el sarcasme més evident de la llibertat i la igualtat.

I a canvi d'aquestes promeses llunyanes què és el que us prenen?

Us roben els diners. *Per de prompte cal constituir i organitzar una societat; us haveu de privar d'una part dels vostres guanys legítims i entregar-los a la societat; cal cotitzar. De segur que mai en cap d'elles, cap obrer, cap soci no n'ha tret ni més ni tant com hi ha posat. Els caixers i administradors, ells sí que se'n beneficien per a les revoltes, per a les creixences i profits personals.*

Us roben la decència. *Perquè us lliguen i comprometen amb l'escòria i rebuig de la societat... Passeu llista dels mangonejadors, dels principals addictes a tals societats, i hi trobareu les dones més desvergonyides i els pitjors dels homes, més perversos, envejosos, ganduls, tabernaris i degradats! Perquè us fan llegir les més vils i baixes calúmnies, els periòdics més pornogràfics i obscens! Amb els mítings us atien a l'odi i venjança, i us fan participar en les més baixes converses. És que als capifostos els convé que siguin igno-*

rants, viciosos i avalotadors, capaços de barallar-vos amb tothom; Que tingueu odi a mort als burgesos, als frares i capellans, a les autoritats, a totes les persones decents... Així s'engreixen i atipen ells.

Us roben la llibertat. *Això que tant estimeu i pel que ben sovint us jugueu el pa i la vida! Perquè us lliguen amb mil compromisos! Teniu uns dirigents amagats que us manegen sempre al seu gust. Allò que ells manen, allò heu de fer sempre ni més ni menys. Si decreten vaga, heu de perdre el jornal i el pa de la família; si decreten treball, cal tornar-hi sense obtenir cap millora... Esclaus! més que esclaus! I mentrestant ells mengen i beuen bé, es passegen, es fan rics, passen d'obrers a burgesos, de carregadors a diputats... agavellen càrrecs ben retribuïts, mentre vosaltres continueu en la misèria, atipant-vos de paraules fortes, d'odi als propietaris i de carn de frares... **

Us fan servir de carn de canó. *En l'hora de les revoltes i aixecaments els dirigents que us atien, s'amaguen per salvar la seva pell, i us llancen a vosaltres a les trinxeres, a l'incendi, al canó! Ells sempre hi surten guanyant, sigui que triomfeu, sigui que en sortiu morts, o empresonats... o deportats. Vosaltres, infelços, sempre hi sortiu perdent... Per tontos!*

Es hora ja que tothom obri els ulls. On anem per aquest camí?

Hi havia un home muntat a cavall, corrent a tota cursa. «On aneu?» van preguntar-li. «No ho sé» va respondre, «pregunteu-ho al cavall». Se li havia desbocat i no podia subjectar-lo. Pregunteu també a tants obrers revoltosos, a les masses proletàries enganyades pels anarquistes i comunistes: «On aneu?» «No ho sabem» hauríeu de respondre amb sinceritat. «Pregunteu-ho als vividors que ens menen amb tèrbols procediments cap a la ruïna econòmica i moral de la nostra terra!»

J. MARCH

Molts flirteigs i pocs casaments

Un dels espectacles més curiosos de l'actual vida de per ací, és la de tota aquesta col·lecció de barbaments i nenes flaberquins que aplegats deambulen pels nostres carrers.

L'obsessió de les nenes a'avui dia així que els surten fums del nas, és poder portar al costat un nòvio llampanant i rumbós que dugui el cabell onejat i tenyit com el sutge, un bigotet esquix, un tros de pipa mastegada, coll i corbata aixelebrats, un gèc cenyit que marqui les galteres, uns pantalons de «cié» i unes sabates de ninotet.

L'orgull d'ells en canvi, està en portar del braç una nena prima i flexible com una anguila, xiroia i estufada com la cua d'un pavó, colorida com un llorito de raça i festosa com un gos falder.

És condició indispensable entre ells, ésser aficionats al cinema i prinfilats en el ball. Del primer en reproduïxen les escenes en ple carrer amb poses semisentimentals que fan trencar de riure als vianants; del segon n'imiten tota mena de contorsions i vinclaments, de forma que la col·lecció simiesca del Parc de Barcelona queda petita.

Tot plegat, doncs, que presenten un aspecte tan curiós que hom pensa si és que tenen capgirat el cervell o bé tenen les frontises a tres quarts de quinze.

Perquè, que us creieu que reflexiona aquest jovent? Que escas!, tots tenen un o dos perdigons sota l'ala i per això fan l'ós i el burro pels carrers, com la cosa més natural.

La majoria d'aquestes parelles es creuen que el seu festeig és prelude del casament esplèndid i imaginari que faran dintre de pocs temps. Per què? perquè s'estimen ambdós follament, perquè ell, per ella, és un d'aquells artistes galantejadors, flamencs, sentimentals heroics que ha vist en la pantalla, i ella, per ell el

mateix; és una d'aquelles siluetes apassionades i vehements que ho sacrificuen tot per l'amat.

I quins desenganys més endavant! tot foc d'encenalls; ni ell fa per ella, ni ella per ell, perquè la realitat és molt diferent d'aquell estat de semi-poesia.

La major part de vegades és tan totxo l'un com l'altre, tan buit l'un com l'altre, tan incapaços de constituir un matrimoni veritat l'un i l'altre com jo de pelar calbs.

I és que això del matrimoni és més delicat del que sembla, i el jovent d'avui, en canvi, creu que és qüestió de dir «sí Pare».

Pobrets! quina llàstima i quines ganes de riure fan venir aquestes parelles tan encaramalades que es veuen pels carrers!

És qüestió que mengueu molts plats de sopetes, macos, abans de fer el casori, si és que el voleu fer ben fet.

En termes generals, sapiguen que us cal formar-vos, perquè sou ben ruquets encara; us cal bona salut i sembleu fets de pasta de full; us cal, sobretot, molta virtut i no en teniu gaire; us cal tenir resolta la qüestió econòmica, ai las! o treball àrdidament per a resoldre-la.

I, mentrestant, creieume, us cal paciència i no perdre el temps, un temps preciós que difícilment el recobrareu. Feu el pallaso a plena llum i això no està bé; us contamineu afectes i sentimentalismes morbosos i exagerats que no condueixen a res de bo, i, les més de les vegades no us casareu pas, amb la personeta que actualment us fa trontollar el cos i l'animeta, perquè ara no podeu preveure quins seran els vostres gustos, les vostres aficions o les vostres possibilitats el dia de demà, coses totes essencials, i quasi segur que el que avui us sembla perfecte, d'aquí a un temps ho trobareu gris i ple de defectes.

La política perseguidora no representa al país

Bona part de la inquietud i actual malestar en què vivim és deguda a la continuada dèria de Govern i Parlament en molestar i ofendre nobilíssims sentiments ben arrelats en l'ànima del poble.

L'opinió bé prou es manifesta, cada vegada amb més insistència i tant quant li permet l'excepcional llei de defensa posada per l'absolutisme del Parlament en les mans arbitràries del ministre de Governació, contra les lleis i disposicions que anti-liberalment pretenen ofegar la consciència religiosa del país, però sempre el senyor Azaña s'excusa amparant-se en la soberania de les Corts, en la voluntat de 250 diputats i fatxenderiosament desafia que el derrotin en el Parlament.

El Sr. Azaña no escateix si l'opinió està amb ell o no, ni li interessa. Per ell, fer cas del carrer, de la voluntat que ara tingui el poble, és demagògic. L'opinió ja es manifestà el 28 de juny de l'any passat i delegà el seu voler en els diputats, i tornarà a manifestar-se quan es convoquin noves eleccions. Ara no té vot, ni veu; deu callar i, si fresseja, el governant deu fer el sord, o posar sordina al seu baladreig. És a dir, que pel Sr. Azaña, en dret constitucional i parlamentari la sobirania radica en el Parlament, en els 250 diputats que l'apoiem, en el cos electoral del 28 de juny que va votar-los, però no en l'opinió d'ara, no en el que ara pensi i vulgui el poble.

Tot i acceptant tan peregrina com anti-democràtica doctrina entenem que no deu continuar el Parlament llegendant contra els sentiments religiosos del país perquè no sols pugna contra la consciència general que ara es manifesta, si que també contra la voluntat popular del juny de l'any passat que el Govern en fa font de sobirania.

Els 250 diputats que el Sr. Azaña es vanta de tenir dintre el puny no representen pas la majoria del cos electoral d'aquella època, ni constitueixen la majoria de l'autèntic Parlament, al qual la Constitució facultava per a legislar i apoiar governs.

L'article 51 de la Constitució diu «La potestad legislativa reside en

En les eleccions últimament celebrades a Alemanya els rascistes de Hitler han tingut 13.000.000 vots i per tant 230 diputats; els socialistes 7.900.000 i 133 diputats. D'haver-se aplicat el sistema electoral antiminoritari que usà l'Esquerra a Barcelona, els hitlerians, amb els mateixos vots, disposarien de 472 diputats en una Cambra de 607 i els socialistes 48, i sentirien aquests tot el feixuc pes del Vae Victis pronunciat per un adversari implacable i violent.

L'ostentació comunista

Interessants observacions i declaracions d'un periodista japonès

La major part dels periodistes que han visitat la U. R. S. S. hi han anat ja amb una opinió feta de la vida del «paradís vermell» i el seu mètode bolxevista i han vist les coses segons la seva opinió política. Per primera vegada, hem sabut el parer d'un periodista japonès, el qual, de pas per Riga, ha trobat la possibilitat de fer un llarg viatge d'estudi per la Unió de la República Soviètica, i ha observat la situació, no solament com un asiàtic, sinó com un home la pàtria del qual estarà, en un temps pròxim, en conflicte amb la Rússia Soviètica. Malgrat la constant obsessió de la vigilància d'un «Inturist» (semblant a un agent de la G. P. U.), ell s'esforça de no fer veure altra cosa sinó que està encisat dels Soviets; però el periodista japonès ha pogut descobrir la veritat amb rara clarividència i amb gran imparcialitat.

Jo m'he persuadit—ha dit als seus col·legues de Riga—que el govern soviètic ha concebut grans projectes, però que durant els quinze anys de règim comunista, no han passat de projectes. Em falta veure la «Dnieprostroi», una immensa resclosa per a l'alimentació d'una central elèctrica, encara que la central no ha pas estat del tot construïda, i ningú no pot dir quan aquesta funcionarà. A Nijni-Novgorod he visitat una colossal fàbrica adaptada per a la construcció de 200.000 automòbils a l'any, mes al cap de dos anys de la seva construcció no ha sortit una so-

la màquina d'aquesta fàbrica, a desgrat de treballar-hi 20.000 obrers. Jo no diré si la població està satisfeta del règim, puix tothom és igualment i durament sotmès al treball, i és materialment impossible fer-los dir una sola paraula. Per altra part, és inútil interrogar cap treballador d'alguna categoria; tots són agents de la G. P. U.

El jueu i rus Helphand es traslladà a Berlín sense cap medi de fortuna, es féu socialista, redactà la revista d'aquest partit «La Campana» i.... l'any 1920 carregat de milions era un príncep del socialisme que vivia a les riberes del llac de Zurich en torre pròpia escandalitzant a tothom amb son luxe oriental.

En canvi mils i mils de religiosos procedents de cases riques a l'abraçar l'estat religiós es fan pobres, cuiden els malalts i ensenyen als fills dels treballadors.

pueblo, que la ejerce por medio de las Cortes o Congreso de los Diputados». I el següent, o sigui el 52, segueix «El Congreso de los Diputados se compone de los representantes elegidos por sufragio universal, igual, directo y secreto».

I si aquests 250 diputats que tan enardeixen i inflen al Govern no foren elegits per sufragi universal, car les dones no votaren i l'article 36 de la Constitució senyala que els ciutadans d'un i altre sexe, majors de 23 anys tindran els mateixos drets electorals; ni per sufragi igual, doncs a Madrid i a altres llocs, per l'estil, cada 10 o

12 mil vots esquerrans obtingueren un diputat i en canvi 30.000 de dretans no en conseguiren un; ni per sufragi secret, ja que sabut és que a molts pobles d'aquestes comarques s'obligava a exhibir la candidatura a segons qui, i no es deixava votar si no era grata a l'esquerra, ¿tenen dret a forçar les funcions parlamentàries i legislatives, ferint creències i concions que es manifesten amb unànims i continuats plebiscits en el naixement, en la mort i en el matrimoni?

Honradament de u contestar-se que no. N.

La Dictadura Russa d'Stalín s'acaba?

Totes les dictadures, totes les tiranies són nocives al país que les ha de sofrir. Rússia està sofrint de la tirania d'Stalín. Què s'hi esdevé? Una inseguritat personal espantosa. Basta una sospita, una denúncia per causar un afusellament.

Lenine s'havia voltat de gent de confiança; bé que s'allunyava sistemàticament els febles, els vacil·lants, els poc enèrgics i els que podien tenir miraments de consciència. Tots han anat desapareixent del costat d'Stalín. Molts han caigut en els remordiments, en la disbaixa i en la follia. L'únic que Lenine no volia al cap del poder, i així ho recomanà abans de morir, era el tirà de la Rússia d'ara.

Ara sembla que Stalin té una malaltia greu, que ha estat intervinguda, diuen, per il·lustres especialistes alemanys. Un d'ells, el professor Zondek, ha visitat últimament el tirà rus. Què s'esdevindria si Stalin morís? Qui el succeiria? No hi hauria un canvi a les coses de Rússia?

Mentrestant el país ja no pot sofrir més la tirania. Entre els obrers i els pagesos hi ha un gran moviment anticomunista. Els lloctinents de Dzerjinski, Kiakovski i Issakof, han estat assassinats amb els soldats que els acompanyaven. La policia ha d'empresonar colles de pagesos que formen societats contra el bolxevisme. A Iziaslav, cinc pagesos han estat condemnats a mort, i cent a la deportació. En una setmana hi han hagut noranta-sis manifestacions obres contra el govern. A Odessa, dos obrers comunistes Kostine i Stepanenko i set soldats del Quepeú han estat afusellats pel delictes de propaganda contra Stalin. Això només són alguns fets entre els moltíssims que podríem adduir. Es mantindrà gaire aquest estat de violència? No és l'estat de violència amb què terminen totes les dictadures?

**Proletari, treballador!!
Ara treballes les vuit hores.**

Si triomfa el comunisme hauràs de treballar, com a Rússia, deu, dotze o més hores.

ELS REVOLUCIONARIS DE L'ANY 1848

Eren els dies de la revolució de 1848 a França. Un grup d'obrers sense feina i convençuts de les idees més comunistes, resolent passar de les idees als fets es presentaren cert dematí a les oficines de Rostchild, expressant llur desig de parlar amb l'amo de la casa d'un afer important.

Rostchild, pel que sembla era un tranquil, i en ésser avisat de la visita, va donar ordre de què fossin introduïts immediatament al seu despatx.

A qui dec anunciar?—va demanar l'uxier al capitost.

—Dieu-li, respongué amb veu forta, que hi ha el poble sobirà.

—El poble sobirà! va anunciar l'uxier amb veu estentòria, sense immutar-se.

Rostchild va sortir a rebre'ls, i fent-los una acollença amable els digué:

—A què dec l'honor d'aquesta visita? Sóc home de negocis i suposo vindreu per alguna operació financiera.

Això mateix: justament venim per una operació financiera: el plantejament és molt senzill i la resolució encara ho és més. Mireu, hi ha gents que a paladar remenen els milions i altres que no tenen un maleït cèntim a la butxaca; hi ha qui s'empassa un pollastre rostit per esmorzar i els altres no poden sopar ni d'una sardina; n'hi ha que viuen en palaus de marbre i els altres ho deuen fer sota d'un pont. Això és just, ciutadà?

—No, certament, el just seria que tothom mengés i dormís com els primers, però, què voleu? jo no sabia pas com fer-ho. Que teniu un remei vosaltres?

—Està clàr que sí que el tenim: no hi ha més que repartir el que hi hagi, entre tots.

—Bé, homes, bé; això sí que és una solució per vosaltres. En fi, si us hi empenyeu i us sembla just, per mi que no quedi: vull començar donant l'exemple: veieu la meva fortuna líquida és d'uns 90 milions de francs, doncs bé, anem-ho a repartir entre tots.

—Molt bé Sr. Rostchild, això és una cosa que l'honora; d'aquí endavant ja no hi haurà més pobres: tots serem rics.

—Perfectament: anem a repartir els 90 milions. Quants sou vosaltres?

—Som tretze.

—Bé sou tretze, però ara una qüestió prèvia: El repartiment no deu fer-se entre vosaltres sols, sinó entre tots els francesos....

—Oh, això no és pas el tracte.

—Ep, anem a pams; es tracta de repartir la meva fortuna entre tots, és a dir, que tothom hi deu participar. Suposo que no tindreu la pretensió de quedar-vos-la vosaltres i que els de fora es morin de gana: anem a la perfecta igualtat: tothom igual, sigui dona o home, gran o xic. Es o no just això?

—Home Sr. Rostchild, sembla que teniu raó.

—Doncs bé; els francesos som uns 35 milions segons el darrer cens. Noranta milions de francs repartits entre 35 milions de persones toquen a dos francs i mig per barba.

—Heus aquí els 32 francs i mig justos que us corresponen a vosaltres, sense que tingueu dret a més: els altres ja vindran si volen. Així, doncs, salut, amics, ja teniu el que és vostre.

En Companys i l'Aragai són els dos rabassaires que han fet millor collita. Per cada demanda de revisió de contracte han cobrat de tres a vuit pessetes. El nombre de revisions, posem-lo en cinquanta mil, són cinquanta mil durets, que s'han embutxacat. Pagès no badis!!

L'Esquerra, estol de vius

Amics, confessem-ho, cal ésser sincers; les virtuts dels altres cal proclamar-les encara que ens dolguin, sí; és hora de dir la veritat: les esquerres en saben, no hi ha qui els passi la mà per la cara; són gent llesta vet-ho aquí tot. Bé, però, de què saben? perquè fins ara no han pas demostrat més dots excepcionals de governant, llevat, està clar, dels del F. N. R. que hi ha que confessar que són uns grans estadistes. Tothom recorda el solc inesborrable que el seu representant deixà pel seu pas en el Ministeri i el no menys inesborrable solc que deixarà en el seu pas per la Comissaria el seu brillant i democràtic líder d'aquestes contrades. Això, però, deixem-ho; és una cosa excepcional, i no en va el més selecte que hi ha en les promocions estadistes, es va donar cita en aquell mirífic partit.

Continuant el que dèiem, doncs, és just reconèixer que les esquerres es mereixeren el govern de Catalunya per llestes i eixerides. Temps a venir serà un misteri aquell triomf esclatant i serà un doble misteri: primer per la totalitat del triomf, per aquella torrentada que se n'emportà i ensorrà tot el que representava el vertader esperit tradicional de la raça i encimbellà al poder una colla d'arrodoladissos; el segon serà explicar-se el prestigi que per un moment tingueren aquesta gent, perquè és evident que no recolzava en una actuació real i positiva, ja que mai havien usdefruitat el poder, i que aquest prestigi era una pura vacuïtat, ho demostrà la gestió genèrica dels qui avui governen.

I l'explicació de tot està en la llestesa, aquella llestesa

que els féu escampar-se arreu de la nostra terra, enganyant a tothom i fent promeses que ja sabien que no eren complidores: als camperols els donarem les terres, als obrers les fàbriques i carn de capellà, a les dones el vot. Amb un programa així, tots els qui, llevat de sentit moral, no els feia res d'apropriar-se el que no era seu, varen córrer darrera d'ells com gossos darrera llangonisses. I a la burgesia els prometé una austeritat catoniana en l'administració, i els parlà de llibertat per tothom i del respecte més absolut a les creences i al dret de tothom. I la gent que sortia d'una dictadura veié els cels oberts, però cels embolcallats per una mica de boira, darrera la qual feia de Pare Etern el Gran Mestre de la Maçoneria, i d'àngel, Samblancat i de Sant en feia en Sant-Aló. I ara ja hi som en aquest cel esquerrà que ens pintaven: és veritat que la realitat supera les esperances que hi posaren tots els que begueren a galet; avui tenim aquella llibertat tan anhelada, es té respecte a tot, a tothom li sobra el diner, les contribucions baixen, hi ha una pau dolça entre els ciutadans entre mel i merengue i la gent pels carrers canta himnes de joia i entusiasme, l'alegria i la satisfacció es reflecteix a totes les cares: és ben segur que quan hi torni haver eleccions l'Esquerra doblarà els vots de l'any passat, i això sense comptar a les dones, que no les vol, no perquè cregui que no la votaria, naturalment, sinó com són tantes, tindria massa feina a comptar llurs vots, i l'Esquerra és massa treballadora, massa activa i emprenedora, i no vol perdre temps.

Obrer, pensa que si vols el comunisme t'entregues com esclau de l'Estat

Espigolant

ESCOLTA, OBRER!

Escolta, obrer, una veu amiga.....

El cristianisme no oprimeix l'home ni li lleva les ales, sinó al contrari, li dóna força i coratge perquè pugui volar ben lluny. El fatalisme no és una concepció cristiana. L'home és lliure per seguir el camí que més li plagui

Dins el cristianisme, els homes valen el que ells es proposen valer. Un obrer pot deixar d'ésser assalariat, si té coratge per emprendre el camí que han seguit els que han acumulat riqueses.

On és, doncs, l'opressió dels catòlics? Si no és incompatible el catolicisme amb les teves nobles i justes aspiracions, perquè vols allunyar-te de la cleda catòlica? Què et convé més, que trepidin les màquines productores o bé que els homes violents paralitzin la vida del treball?

UN STAR DE CINE

No anem pas a reproduir ara paraules de cap Sant Pare, sinó de l'actor cinematogràfic espanyol, Ramon Novarro, en unes declaracions que ha fet a l'*American Magazine*. Heus-les ací:

«Quan em sento fatigat del meu treball i els petits incidents de la vida

em semblen muntanyes, llavors em retiro a un monestir prop de Sant Francisco. A Sant Inigo, casa de recés, patrocinada pels Cavallers de Colom. En ella faig allò que s'anomena retret. No rebo cap visita, ni lleigeixo periòdics. Cada dia escolto una prèdica. Un dels religiosos parla de la vida i de la mort; de la brevetat de l'existència, de la certesa de la fi i de la millor manera de viure i d'estar preparat a morir.

Potser això sembla trist i ombrívol, però per a mí no ho és. Tot al contrari. Aquest isolament i aquestes meditacions m'ajuden a trobar el sentit de les proporcions, quan l'he perdut, i em fa saber la futilitat de petites co-

ses que tant ens pertorben. És una mena de neteja espiritual, gràcies a la qual torno al món amb un sentiment d'energia reconfortant i segur de conèixer millor allò que és essencial a la vida.

RECTOR I FIDELS VOLEN SALVAR-SE MUTUAMENT

Ben digne ésser recordat és el cas esdevingut a l'església de Trang-Dinh en el Tonquín.

El Rector, que era el Pare Khong, acabava de celebrar el sant Sacrifici de la Missa davant de moltíssims feligresos seus, quan una turba de comunistes es presentaren amb la intenció de matar-lo. Els fidels rodejaren l'església i es tencaren a dins per a salvar el seu bon Rector, i estaven disposats a fer pagar cara la seva vida. Es tancaren dintre de l'església preparats a resistir fortament. Els comunistes tiraren per terra les portes, i es disposaven a matar tots els qui havia dintre.

El bon Rector, en veure això, vol donar-se als comunistes per a salvar els seus feligresos, però aquests el tenien fortament amb les seves mans per a impedir-ho, per la qual cosa estaven disposats a morir abans que entregar-lo.

Per últim el Rector s'escapa de les mans dels que tant l'estimen, i per a salvar-los, surt del seu amagatall i es presenta als seus enemics, tot demanant que no facin cap mal a cap dels fidels.

Al cap de pocs moments, vint llançades clavades al seu cos, el deixaren a terra cadàver, donant la vida pels seus estimats cristians.

Si no fos per Déu i per la creença en l'altra vida, no es farien pas aquests actes de sacrifici en favor del pròxim.

DE QUI SON ELS FILLS?

Una pregunta et vull dirigir a tu, pare o mare que em llegeixes. Quan parles dels fills que tens, no dius els teus fills? Per què dius teus, ben teus? Són teus perquè tu els has donat la vida, perquè tu els has cuidat amb amor, perquè tu els alimentes. Ha vingut algun governador o mestre a cuidar de tot això que fas, perquè ho has de fer, amb els teus fills?

Doncs, si els fills són en veritat teus, de part dels homes tens el dret i la llibertat de fer-los educar i ensenyar de la manera que vulguis i on

tu vulguis; i de part de Déu tens obligació de fer-los donar cristiana educació.

En això hi guanyaran els fills i hi guanyaràs tu. I és necessari que els pares es preocupin, avui més que mai, d'aquesta obligació que tenen.

QUI ES LA DONA IDEAL?

Una revista americana va fer als seus lectors aquesta pregunta: Qui és la dona més ideal?

Un empleat va contestar: És aquella que procura que els diners qui li dono durin d'un dissabte a l'altre.

Un metge va respondre: La dona ideal és la que té salut, i no pateix de malalties imaginàries.

Un marit va dir: És la que sap governar la casa i educar bé els fills i callar quan sigui hora.

Jo hauria respost: És la que té Religió, i sap portar-se com a bona cristiana.

Amb aquesta resposta potser no hauria guanyat el premi, però hauria dit la veritat me l'hauria ben merecut.

EL MILLOR LLIBRE

Preguntava un jove a l'il·lustre Alexandre Manzoni què li indiqués un llibre que el pogués guiar en el camí de la vida. Gràcies a Déu, no en falten de joves de seny que no volen pas buscar tota sa il·lustració en la novel·la i en el periòdic. Manzoni, que era un home de talent, i molt coneixedor del cor humà, li va donar un catecisme, tot dient-li:

—Ací et dono el millor llibre, perquè aprenguis a viure bé.

Si la joventut tota fos educada en les ensenyances d'aquest llibre, pujaria més virtuosa i assenyada. Perquè el voler formar el cor impetuós del jovent sense la llum i el fre de la Religió i amb tota mena de llibertats, és senzillament apagar el foc tirant-hi benzina.

QUINA RECEPTE...!

Tanmateix hi han persones ben descuidades. Un metge, que al mateix temps era un excel·lent caçador, va visitar un malalt, al qual va dir que ja li enviaria tot seguit la recepta junt amb la manera de prendre la medicina.

Arribat a casa, diu a un seu criat: —Mira, portaràs aquestes píldores al malalt, i aquests sis conills al meu amic senyor Jeroni.

El criat, que era molt descuidat, va canviar els encàrrecs. Va portar les píldores a l'amic de son amo i els conills al malalt. Podeu comptar l'espant del malalt, quan llegeix la recepta que deia:

—En prendrà dos cada mitja hora.

El malalt no es va pas menjar els dos conills cada mitja hora; però hi ha persones que s'empassen, sense ni mastegar-les, totes les mentides i barbaritats que han dit molts diaris, sobretot contra la Religió.

T'espanta de veure una escopeta carregada en mans dels teus fills, i no t'espanta quan tenen un llibre immoral, que pot enverinar i matar la seva ànima innocent? Vigila, vigila.

Un periòdic immoral o impiu fa un mal immens a les ànimes.

El sacerdot

El sacerdot és demanat com a testimoni, com a conseller o com agent en els actes més solemnes de la vida civil. Ell rep l'home des del si de la seva mare i no el deixa fins la tomba. Ell beneeix o consagra el seu breçol, el talem nupcial, el llit del moribund i el taüt. Ell és l'obligat mitjancer entre el ric i el pobre. El rei el cerca per confiar-li una almoïna secreta, i el pobre el busca per a rebre-la sense avergonyir-se'n. Ell és el consolador nat de totes les dolors del cos i de l'ànima. Els nens s'acostumen a estimar-lo, venerar-lo i temer-lo; fins els més desconeguts li diuen *Pare*, i als seus peus els cristians vénen a confessar llurs mancaments més íntims i a depositar en ell les seves més secretes llàgrimes. No té cap rang social i pertany a tots els estaments socials per igual: a les inferiors per la seva vida humil i pobre; a les enlairades per la ciència. Ell té el dret de saber-ho tot i de dir-ho tot; i la seva paraula cau damunt les intel·ligències i damunt els cors amb l'autoritat d'una missió divina

LAMARTINE

DE SALT

El nostre poeta es vol convertir

Tenim molta feina i sentim no poder donar els tocs de guaita als nostres estimats lectors, amb la promptitud que desitjaríem, és per això, doncs, que avui, amb una mica de retràs, venim a parlar del nostre gran poeta el qual ens aixecarà a l'altura del betum—molt seria encara.—

El noi burleta enemic de la clerecia i de Déu, i, per tant, dels Sants—això queda demostrat pels seus escrits (?)—es lamentava, es planyia i invocava la vergonya perquè el dia de Sant Jordi patró de Catalunya no onejaven «les quatre barres en cap edifici públic, cultural, polític, enlloc».

Ai cadiraire, que ja no us en recordeu que els vostres, com vós, no estan de Sants?

De totes maneres ens alegrem molt que torneu entrar en vies de reacció.

Què, no voleu creure-ho que el noi C. cadiraire camina amb passos agegantats cap a la pleta del catolicisme?

Fixeu-vos bé, encara que no amb l'ortografia i menys amb la preceptiva.

Ara ens creu amb Déu:

«Per què no foiarla, oh Déu!,
si de valor ja no m'en manca?
Ah, sobirana del cor meu,
quina cançó per tu més franca!»

Aquí creu amb Jesucrist:

«Mes, com no és un camí lleu
sinó de sots i pujades,
rellisca cent mil vegades,
talment l'Home de la creu...»

Fins també creu amb l'eternitat:

«Mon cor,
haurà les flames del teu sol
o caurà vençut pel plò etern...?»

I no mancaria més, amb aquesta cara d'angelet, que no cregués amb l'existència angèlica:

«Entre l'esclat rialler,
de l'agelical encís
del poetitzat verger,
—olor!—

Almenys si hi manca art que hi sobri olor, eh noi.

Per la nostra part no volem fer cap comentari, car la vostra magnífica poesia parla per si sola. Només direm com a final que, us falicitem per la vostra propaganda catòlica la qual té

la virtut de fer més creients que els que fan els sermons de l'exemplar Rector de Salt, blanc de les vostres ires baixes i passionals, i que farem vots perquè el primer monument de pedra que s'aixequi al mig d'una de les nostres places, pensi l'Ajuntament en vós.

Malgrat tota la vostra voluntat i la del director de l'òrgan esquerrà saltenc, només hem pogut deduir de la vostra bugada literària, amic Trubilei de Pagès—això de pagès ja ens va bé—que ni vós us heu entès i que per tant, difícilment els vostres escassos lectors de taverna podien entendre-us. Ara, el que fou ben comprensible, fou allò de «ritus Jesuífics», això sí que tapa just, es coneix que sou cosí germà d'un altre que en conec. Dintre poc no seria res d'estrany que portéssiu el moviment dels «rabassaires» per aquestes terres adobades per a tota classe de disbauxes.

Fa temps que el 'Despertar' té la virtut de fer dormir els seus quatre lectors anarquistes obligats a comprar-lo per les coaccions dels senyors llibertaris de pa sucant amb oli.

El seu ideal consisteix a denigrar les persones que no combreguen amb la seva inhumana obra de destrucció, i de dedicar tots els seus estults articles contra la persona d'un senyor que no ha comès cap més delictes que ajudar—com fem nosaltres— a destruir aquests focus d'anarquisme que ens vol, tard o d'hora, ofegar.

Tal com fa aquest senyor, fem nosaltres i cridem a tots els obrers que encara els queda una mica d'honra, perquè facin el mateix.

Tots sabeu que existeix un altre sindicat el qual funciona perfectament i té més força que l'anàrquic per fer valer els vostres drets; per tant, no volgueu saber res més amb aquest escanot de vividors de la Flor de Dalt. Fora la seva premsa, fora la cotització i abaix aquestes conferències encaminades al mal estar general, i a atipar a algun mort de gana que vol viure amb l'esquena dreta.

I per acabar, car hi hauria tela per molta estona, dic als obrers que encara segueixen aquest escanot: pregunteu-vos vosaltres mateixos: Què ha fet la C. N. T. des de la seva existència, en el poble de Salt? I tot seguit sentireu una veu fonda que us respon lentament: Desordre.

Consells:—Preguem a en Jordi Fragnals, que, abans de parlar d'història, fullegi una miqueta la de Catalunya, car ha demostrat no entendre-hi res. Pobres escassos lectors de la premsa esquerrana, quins catalans en sortiran amb aquests articles—que dieu vosaltres— mancats de veritat i reveladors de la incapacitat de l'autor (?). Un altre tant diem de la «pàgina d'or».

Recordem als redactors del fulletó esquerrà, els quals es dediquen a ressenyar cròniques, que diguin la veritat. Es propi de mala gent enganyar els pobres lectors encara que les mentides vagin signades. Ho teniu entès, senyor C. i el que féreu el resum del fulletó de 4 de Juny d'enguany?

L'activitat de l'Ajuntament:—Des que el nostre cementiri ha anat a parar a les mans de l'Ajuntament, sembla que les sessions són més mogudes i desperten major interès. En cada sessió es parla de reformes i embelliments del cementiri i fins de polir-se els xiprers. Molt bé, val la pena de sacrificar-ho tot i fins part de la hisenda fent suplementes de crèdits i esmerçaments de superàvits d'exercicis anteriors.

Conforme, Ajuntament, que feu del cementiri un edèn per fer contents en aquells mundans que es pensen que la seva glòria, després de la mort, consisteix en reposar en un poètic jardí-cementiri banyat pels raigs pàl·lids de la lluna; però, si us recordeu dels morts, recordeu-vos també dels vius, i feu que l'erari públic quedi excepte de deutes.

Records de la festa major

Fou la nota més important de la nostra festa major d'enguany, la visita inesperada que ens féu la Joventut del Centre Catòlic de Rubí. L'execució dels ballets populars que tingueren a bé fer-nos gaudir, fou estupefenda. Aquest acte culminà a tots els altres actes que se celebraren, i demostrà que els cavernícols saben millor divertir-se que els tabernícols. Tot el Veïnat restà admirat d'aquella perfecta joventut—Fejocistes i Exercitants— de Rubí, la qual acompanyada del seu virtuós senyor Rector, venien de les festes del Canigó.

La segona nota important fou la generosa prestació de l'orquestra que feren a l'església els organitzadors de l'envelat Popular.

La tercera, fou l'uniforme d'aquell escanot de burdagassos, el qual féu opinar a tothom si els comunistes havien ja arribat a Salt.

La quarta i última nota que ens plau qualificar, també, com important, és la de què l'«Hoca Oficial» de la J. R. del Veïnat no ha tingut temps de parlar del número més important que es realitzà als dies de la nostra festa major 1932, la qual, per coneixement dels nostres lectors, ja havem ressenyat.

Els nins de la J. R., que, en més d'una ocasió pretenen donar lliçons de moral als seus escassos lectors, els seria més digne que se la guardessin per a ells i que la pssessin en pràctica, així, per exemple, potser no penjarien tan sovint aquelles brutícies indecents de cartells de la façana del seu casal els quals escandalitzen i perverteixen la quitxalla. Que ho facin els anarquistes, s'explica, car aquests fan cultura; però, vosaltres, estimats nins, fer aquestes coses no us fa cap honor.

Si convé, en parlarem més un altre dia.

Si tires una pedra a un arbre ple de fruita, l'arbre et pagarà aquesta injúria tirant-te un fruit dolcíssim. L'Església paga també fent participants dels seus beneficis fins als mateixos que l'insulten i l'escarneixen.

Imp. de Salomó Marquès—Girona

L'AMIC DEL POBLE

MODERNA FARMACIA

RIBAS

Instal·lada amb tots els
: : avenços moderns : :

CENTRE
D'ESPECÍFICS

LABORATORI D'ESPECÍFICS
LABORATORI D'ANALISIS

Plaça de les Castanyes
TELEFON 144

Girona

Confueria de
de Negre
de C. Piera de
Progres 29y31 - telef 93
Girona

Alfonso Hosta Bellpuig
Melge-Cirurgia

Carrer Ciutadans, 13 · GIRONA

TELEFON 198

Anònima "Punt Blau"

INSECTICIDA

Galetes de llet
PLAJA

GIRONA

JOAN TARRUS BRU

Melge - Oculista

Figuerola, 17

GIRONA